

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

IX Астана экономикалық форумы аясындағы
**«ЖАҒАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДА ЖАҢА ИНДУСТРИЯЛАНДЫРУ –
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУІНІҢ ДРАЙВЕРІ»**
жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференциясының
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ

I БӨЛІМ

25 мамыр 2016 ж.

СБОРНИК ТРУДОВ

международной научной конференции молодых ученых
**«НОВАЯ ИНДУСТРИАЛИЗАЦИЯ КАК ДРАЙВЕР ЭКОНОМИЧЕСКОГО
РОСТА В КАЗАХСТАНЕ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ»**
под эгидой IX Астанинского экономического форума

ЧАСТЬ I

25мая 2016 г.

PROCEEDINGS

of the international scientific conference of young scholars
**«NEW INDUSTRIALIZATION AS A DRIVER OF ECONOMIC
GROWTH IN KAZAKHSTAN IN TERMS OF GLOBALIZATION»**
in the framework of the IX Astana Economic Forum

PART I

25 may 2016

Астана, Қазақстан
Astana, Kazakhstan

УДК 338.28(574)(06)
ББК 65.9(5Қаз)-І 551я431
Ж 28

Редакционная коллегия:

Декан Экономического факультета д.э.н., профессор Макыш С.Б.,
Заместитель декана по научной работе, к.э.н., и.о. доцента Бакирбекова А.М.
Заведующий кафедрой «Экономика» к.э.н., и.о. профессора Рахметулина Ж.Б.
Заведующий кафедрой «Финансы» д.э.н., и.о. профессора Садвокасова К.Ж.
Заведующий кафедрой «Туризм» к.э.н., доцент Дуйсембаев А.А.
Заведующий кафедрой «Учет, аудит и анализ» к.э.н, доцент Алибекова Б.А.
Заведующий кафедрой «Менеджмент» д.э.н., профессор Толысбаев Б.С.
Заведующий кафедрой «Экономическая теория и антимонопольное регулирование» к.э.н., доцент
Бабланов Т.К., к.э.н., и.о. доцента Ауелбекова А.К.

Ж28 Жаһандану жағдайында жаңа индустриаландыру – Қазақстанның экономикалық өсуінің драйвері: Жас ғалымдардың халық. ғыл. конф.еңбектер жинағы. – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2016.

Новая индустриализация как драйвер экономического роста в Казахстане в условиях глобализации: Сб. материалов межд. науч. конф. молодых ученых. – Астана: Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2016.

Proceedings of the international scientific conference of young scholars «**New industrialization as a driver of economic growth in Kazakhstan in condition of globalization**» Astana, L.N.Gumilyov Eurasian National University, 2016.

ISBN 978-9965-31-762-0

ISBN 978-9965-31-762-0

Халықаралық ғылыми конференциясының еңбек жинағында жаһандану жағдайындағы жаңа индустриаландыру мен экономикалық өсудің өзекті мәселелері қарастырылған.

В сборнике материалов международной научной конференции рассмотрены актуальные вопросы новой индустриализации и экономического роста в условиях глобализации.

The collection of materials in the international scientific conference considers important issues of the new industrialization and economic growth in globalization.

ISBN 978-9965-31-762-0

ISBN 978-9965-31-762-0

УДК 338.28(574)(06)

ББК 65.9(5Қаз)-551я431

- усиление кооперации между фирмами, научно-исследовательскими организациями и университетами;
- межстрановой обмен результатами изобретательской деятельности;
- увеличение объема финансовых операций, в том числе потоков прямых иностранных инвестиций;
- распространение инфокоммуникационных технологий, широкое использование персональных компьютеров, определяющий вклад инфо-коммуникационного сектора в рост числа рабочих мест и занятости;
- доля высокотехнологичных отраслей обрабатывающей промышленности и высокотехнологичных услуг;
- уровень развития рыночных услуг с повышенным спросом на знания;
- ускорение патентования результатов новых разработок и изобретений в области высоких технологий [3].

Экономика знаний, означает, что главный ее ресурс – это человек, способный приобретать знания, умеющий их творчески применять, а также участвовать в процессе создания и использования знаний. Такой человек может быть подготовлен только эффективной системой образования, ориентированной на будущее. В странах с экономикой, основанной на знаниях, ценность фирм, корпораций, организаций и отдельных личностей напрямую связана с человеческим в данном случае с интеллектуальным капиталом. Именно интеллектуальным капиталом определяется эффективность и конкурентоспособность субъектов на различных уровнях.

Литература:

1. Экономика знаний // Экология и жизнь. – 2003. – №1. С.6
2. Корчагин Ю.А. Человеческий капитал, экономика, инновации. – Воронеж: ЦИРЭ, 2009.
3. В.Л. Макаров «Экономика знаний: уроки для России» // Вестник Российской Академии наук. – 2003. - №5. С.45
4. Хмелева Г.А. Человеческий капитал как условие формирования инновационной экономики региона. – Самара: СГМУ, 2012. 170с.

АГРОӨНЕРКӘСІП КЕШЕНІН ДАМЫТУ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУДІҢ НЕГІЗІ

Ауелбекова А.Қ., Смаилова Д.О.

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті,
Астана қ., Қазақстан Республикасы
e-mail: aigul.uelbekova@yandex.ru

2013-2020 жылдарға арналған агроөнеркәсіп кешенін дамытудың салааралық «Агробизнес-2020» бағдарламасы еліміздің ДСҰ-ға келешекте кіруі қарсаңында, сондай-ақ Кеден одағы жағдайында бәсекелестіктің күшеюіне байланысты әзірленіп отыр, дейді мамандар.

Бағдарламаның негізгі мақсаттары қаржы жағдайын сауықтыруға, агроөнеркәсіптік кешен үшін тауарлар, жұмыстар мен қызмет көрсетулерге қолжетімділікті арттыруға, АӨК субъектілерін қамтамасыз етудің мемлекеттік жүйелерін дамытуға, сонымен қатар, саланы мемлекеттік реттеу жүйесінің тиімділігін арттыруға бағытталады.

Жаңа құжат қолданыстағы бағдарламаға қарағанда агроөнеркәсіптік кешен субъектілерінің бәсекеге қабілеттіктерін жоғарылатуды алға қойған. Яғни өндірістік директивалы бағдарламалардан алшақтап нақты жағдай жасау бағытына бет бұрған. Осылайша, аталмыш бағдарламаны жүзеге асыра отырып, енді бизнес ауылшаруашылық өнімдерін қайда сатуды, сондай-ақ егінді қалай егуді өздері шеше алады.

Бағдарламаның негізгі мақсаттарына қол жеткізу үшін төрт бағыт бойынша жұмыстар жүргізілмек. Оның біріншісі – қаржылық сауықтыру. Ол кредиттер мен жобаларды қайта құрылымдау, қайта қаржыландыру, сондай-ақ, бар борыштарын өтеу үшін ауылшаруашылық тауар өндірушілерін қаржыландыру арқылы жүзеге асырылады. Осылайша, мемлекет кредиттік жүктемені жеңілдетеді және көптеген ауылшаруашылық тауарларын өндірушілердің қаржылық тұрақсыздығын болдырмайды.

Екіншісі – агроөнеркәсіптік кешен субъектілері үшін қызмет пен жұмыстарды, тауарлардың қолжетімділігін жоғарылату бағыты. Бұл ретте агроөнеркәсіптік кешен субъектілеріне кеңес қызметін, білімдік, қаржылық, жұмыс, тауарлардың экономикалық қолжетімділігін жоғарылату бойынша мемлекеттік қолдау механизмдері арқылы міндеттер қойылған. Мұнымен АӨК субъектілерінің жаңа мемлекеттік қолдау механизмдеріне, біріншіден, АӨК басымды инвестициялық жобалар үшін инвестициялық субсидиялар, екіншіден, қаржылық институттар алдында АӨК субъектілерінің қарыздарын кепілдендіру және сақтандыру қызметтерін субсидиялау, үшіншісі – берілген несиелер бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау жатады.

Сондай-ақ, өсімдік шаруашылығы, мал шаруашылығы, ауыл шаруашылығы шикізатын қайта өңдеу және қамтамасыз ететін салалардың өнімдерінің өндірісін субсидиялау бойынша жұмыс өз жалғасын таппақ.

Ал үшінші бағыт бойынша агроөнеркәсіптік кешен субъектілерін мемлекеттік қамтамасыз ету жүйелерін дамыту шеңберінде фитосанитарлық қауіпсіздік жүйесін дамыту, ветеринарлық қауіпсіздік жүйесін дамыту міндеттерін шешу жоспарлануда.

Шаралар фитосанитарлық және ветеринарлық зертханалар құру және жабдықтауға, фито және ветеринарлық қауіпсіздіктің диагностикасы мен мониторингі, жануарларды бірегейлендіру, аурулардың таралу қаупін төмендету, сондай-ақ, жайылымдық мал шаруашылығы үшін жайылымдарды суландыруға бағытталмақ.

Төртінші бағыт шеңберінде агроөнеркәсіптік кешенді мемлекеттік реттеу жүйесінің тиімділігін арттыру бойынша ауқымды шаралар легі күтіп тұр. Айталық, ауыл шаруашылығына агрохимиялық қызмет көрсету тиімділігін арттыру, АӨК субъектілерін ақпараттық қамтамасыз ету жүйесін дамыту, ауылшаруашылық дақылдарын мемлекеттік сорттық сынау тиімділігін арттыру, АӨК субъектілері үшін мемлекеттік қызметтерді көрсету жүйесін дамыту, ауыл шаруашылығындағы техникалық реттеу жүйесін дамыту, АӨК-тегі мемлекеттік бақылау және қадағалау жүйесінің тиімділігін арттыру, органикалық ауыл шаруашылығы өнімін өндіру мен оның айналымын дамыту үшін жағдайлар жасау жұмыстары осы төртінші бағыт бойынша жүзеге асырылмақ.

Бағдарлама ауылда бизнестің дамуына, салаға инвестицияның келуіне, бөлініп жатқан қаржының тиімділігін жоғарылатуға мүмкіндік береді деп күтілуде.

Бағдарламаны іске асыруға 8 жыл ішінде барлығы 3 122,2 млрд. теңге қажет болады, дейді министр. Бағдарламаны мемлекеттік бюджет есебінен іске асыруға жиыны 2 662 млрд. теңге қажет. Қалған қаржыландыру облигациялық қарыздар (300 млрд.) және Азық-түлік келісім-шарт корпорациясының (2,1 млрд.) сондай-ақ «ҚазАгро» ҰБХ» АҚ-тың (96 млрд. теңге) меншікті қаражатының есебінен жүзеге асырылады.

Министрліктің мәліметінше, АШМ бюджетінің өсу қарқыны 2003-2012 жылдары 20,8 пайызды құрады. Осы қарқын сақталған кезде 2020 жылға дейін барлығы 8 жылда бюджеттің болжамы 4,2 трлн. теңгені құрайды. Ал бюджеттің 7 пайыз өсімі кезінде 2012-2020 жылдар кезеңінде болжам 1 893, 6 млрд. теңгені құрайды. 2014-2015 жылдарға қаражат тапшылығы 196,9 млрд. теңге, атап айтқанда, 2014 жылы 106,2 млрд. теңге, 2015 жылы 90,7 млрд. теңге болады, деді бағдарламаның қаржылық жағдайын түсіндірген министр.

Бюджеттің 13 пайызы АӨК-ті мемлекеттік қамтамасыз етуді дамытуға бөлінетін болады, қаржылық сауықтыру 12 пайыз үлес алады. Субсидиялау көлемі 2013 жылға қарағанда 4,5 есе артады деп күтілуде.

Жоғарыда көрсетілген міндеттерді шешу үшін АӨК салаларын субсидиялау табиғи-климаттық жағдайларды, өткізу рыноктарының болуын және өңірлерді дамыту әлеуетін

ескере отырып сараланып жүргізілетін болады. Осыған орай министрлік осы жылы ауыл шаруашылығы өнімінің нақты түрін өндіру үшін ауыл шаруашылығы алқаптарын ұтымды пайдалану бойынша өңірлерді мамандандыру схемасын әзірлеуге кірісті. Бұл мемлекеттік субсидияларды саралау құралы болмақ. Осы бағытта әзірленген жаңа тетіктер инвестициялық субсидиялар, қаржы институттары алдындағы АӨК субъектілерінің қарыздарын сақтандыру және кепілдік беру, екінші деңгейлі банктерді қорландыру, сыйақы ставкасын субсидиялау ауылшаруашылық техникасының лизингіне және ауыл шаруашылығы үшін несие беруге дейін кеңейетін болады. Жаңа құралдармен қоса субсидиялаудың қолданыстағы тетіктері де жетілдіріледі.

Ауыл шаруашылық өнімдеріне, шикізат пен азық-түлікке сұраныс олардың ұсынысына қарағанда тұрақты. Сұраныс өзгерістері тұрғындар мен сатып алушылар санының өзгеруі, олардың төлем қабілеттігі, жекелеген өнім түрлеріне талғамы, бәсекелес өнімдерге баға және тұтынушылармен болашақ бағаны күту факторларының ықпалымен болады. Тағам өнімдерін тұтыну ең жоғарғы деңгейге қол жеткен елдерде сұраныстың ұлғаюы негізінен тұрғындардың өсуі есебінен болады. Сондықтан азық-түлікке сұраныстың аз өсуі ауыл шаруашылық өнім өндірісінің өсуімен және еңбек өнімділігінің артуымен қайшылықты болады. Осының нәтижесінде азық-түлік тауарларының артығы пайда болады. Артық өнімдер мәселесін келесі жолдармен шешеді: едәуір шығындарды талап ететін өнімді ұзақ сақтау, азық-түлік экспортын субсидиялау, экстремальды шешім қабылдау - өнімнің артығын жою. Бірмезгілде нарықтан аз тиімділікпен жұмыс істейтін ауыл шаруашылық өнімін өндірушілердің ығысу процесі жүреді. Осылайша өнімнің артығы нарықтық бағаларды төмендеу жағына қарай ығыстырады.

Ұсыныс әрқашан сұраныстан кейін жүреді. Бұған қоса ауыл шаруашылығында оның спецификалық ерекшеліктеріне қарай ұсыныс тек ғана сұраныстан кейін емес, оның өзі де тұрақсыз, тіпті сұраныс төмендеген немесе жоғарылаған жағдайда өндірістік цикл аяқталғанға дейін оны өзгертуге болмайды. Нарықта сұраныс пен ұсыныс тепе-теңдік нарықтық бағаға қол жеткізу механизмі арқылы сәйкестендіріледі. Ауыл шаруашылық өнімдері нарығының қызмет ету шарттары жеткілікті күрделі болып табылады және көптеген жағдайлар нарықта ауыл шаруашылық тауарөндірушілерінің позициясын бәсеңдетеді.

Біріншіден, ауыл шаруашылық өнімін өндірушілердің көптеген саны, күшті бәсеке орын алады, жекелеген жағдайда әрқайсысының позициясы нарықта әлсіз.

Екіншіден, ауылдық тауарөндірушілер өндірілген өнім көлеміне тәуелді өзгермейтін үлкен тұрақты шығындармен байланысты, бұл өндіріс төмендеген жағдайда олардың қаржы-экономикалық жағдайының төмендеуіне алып келеді.

Үшіншіден, өндірістің биологиялық процесінің ұзақтылығы мен үздіксіздігінің себебі бойынша ауыл шаруашылық тауарөндірушілеріне нарықта ұсынысты сұранысқа тез бейімдеу күрделі.

Төртіншіден, ауыл шаруашылық өнімдерінің едәуір бөлігі маусымдық түсетіндіктен, тұтынушы оның барлығын ала алмайды, бұл нарықта уақытша артық өнімнің болуына және оған бағаның төмендеуіне алып келеді.

Бесіншіден, кейбір өнімді өндірушілердің орналасқан жері ірі орталықтардан алыс, қайта өңдеу мен ауыл шаруашылық өнімдерін сақтайтын орындар тиімді жағдайларда өнім өткізуді қамтамасыз етуге мүмкіндік бермейді.

Ауыл шаруашылық тауар өндірушілерінің нарықтық позициясы олар өндірілген өнімнің нарықтық бағасына ықпал ете алмайтындығынан күрделенеді. Ауыл шаруашылық өнімі үшін жетілген бәсеке тән. Бұл белгілі деңгейде балама шешімдер қабылдау сферасын тарылтады, ауыл шаруашылық өндірісін жүргізу тәуекелін ұлғайтады.

Бүгінгі күні тұтыну нарығының азық-түлік тауарларымен толығымен Қазақстанда отандық өндіріс өнімдері және импорттық жеткізілім арқылы қамтамасыз етіледі. Елдегі азық-түлік нарығының жағдайы сыртқы нарыққа азық-түлік тәуелділігінің деңгейімен сипатталады. Азық-түліктің маңызды түрлерінің ішкі нарығы негізінен меншікті өндіріс есебінен қамтамасыз етілетін мемлекеттерде протекционистік саясат жүргізіледі. Соңғы

жылдары әлемнің көптеген елдерімен меншікті өндіріс есебінен азық-түлік мәселесін шешу тенденциясы орын алып отыр. Бұл нарықтық экономикасы дамыған елдерде ұлттық мүдделер басым болып табылатындығымен байланысты [2].

Әлемдік ресурстарды қалыптастырудың қазіргі жағдайында меншікті өндіріс есебінен азық-түлікті қамтамасыз ету әлемдік нарық конъюнктурасына тәуелділікті қысқартады және ауыл шаруашылығымен басқа да агроөнеркәсіп кешен салаларының потенциалын толық пайдалануға мүмкіндік береді. Бұған қоса шикізат және азық-түлікпен өзін-өзі қамтамасыз ету осы ресурстардың экспорты мен импортын жоққа шығармайды, бұл халықаралық еңбек бөлінісінің жетістіктерін толық пайдалануға мүмкіндік береді.

Аграрлық сфераның шаруашылық жүргізуші субъектілерінің өндірістік жүйелерінің базисін қалыптастыратын инновациялармен қатар тауар өндірушілердің инновациялық белсенділігін арттыруда маңызды рөлді ұйымдастыру және әлеуметтік-экономикалық инновациялар алады. Ұйымдастыру-экономикалық қатынастар саласындағы радикалды инновацияларға бизнес-процестерді басқаруға өтумен байланысты басқару жүйелерінің өзгерістерін жатқызуға болады. Жақсартылған ұйымдастыру-экономикалық инновациялар шаруашылық жүргізудің қалыптасқан шарттарына оның бейімделуін қамтамасыз ету мақсатында олардың ұйымдастыру-экономикалық механизмін жетілдіруге бағдарланған. Бұл инновациялар ішкі шаруашылық және контрагенттермен қатынастар жүйесін жетілдірумен, еңбек мотивациясы мен ұйымдастыру тиімділігін арттырумен, кәсіпорындардың қызмет ету ортасының өзгерістеріне бейімделу механизмін дамытумен байланысты. Жақсартылған ұйымдастыру-экономикалық инновацияларға сондай-ақ басқару қызметін компьютерлендіру де жатады. Демек, шаруашылық жүргізуші субъектілердің инновациялық қызметін белсендендіру ауыл шаруашылық өндірісін сәйкес кадрлық қамтамасыз етуді мүмкін емес. Бұл кезде ерекше көңілді технологиялық, инженерлік және экономикалық бағыттағы мамандарды дайындау мен үздіксіз оқыту арқылы қазіргі заманғы жоғары өнімді техниканы қолдануға дайын жаппай кәсіптегі жоғары білікті жұмысшыларды дайындау арқылы кадрлық әлеуеттің өсуіне бөлу керек. Радикалды әлеуметтік-экономикалық инновация ретінде қазіргі заманғы агротехнопарктерді құруды ұсынуға болады.

Қолданбалы зерттеулер орталығының негізгі қызметі ауыл шаруашылық тауарөндірушілер тарапынан инновацияға сұранысты зерттеу және технологиялық, ресурстық және ұйымдастыру-экономикалық инновациялар саласында қолданбалы зерттеулердің басым бағыттарын негіздеу болып табылады. Аталған орталық зерттеулерге алдыңғы қатарлы зерттеушілерді тартуы тиіс. Аграрлық секторды инновациялық дамыту үшін аграрлық ғылым мен тәжірибе арасында ғылыми нәтижелер трансфертін қамтамасыз ететін қандай да бір байланыстырушы звено болуы тиіс. Бұл звено дербес ұйымдастырылған, бірақ ортақ мақсатпен оқу, ақпараттық, ғылыми-зерттеу, басқару құрылымдарымен тығыз байланысқан арнайы мемлекеттік құрылымға жүктелуі тиіс. Шетелде мұндай қызмет түрі Extension service деген атпен белгілі. Қазіргі уақытта олар әлемнің көптеген елдерінде қызмет етеді.

Жаһандану және ашық инновация саясатын жүзеге асыру жағдайында инновация трансферті орталығының базалық қызметтерінің бірі инновация нарығына үздіксіз мониторинг жүргізу және олардың коммерциялық әлеуетін бағалау. Аталған жүйе ғылым, техника мен технологияның маңызды бағыттарын анықтауға мүмкіндік береді. Мониторинг жүйесі барлық жоғары тиімді аграрлық кәсіпорындарды қамтуы, жоғары оқу орындарымен, ғылыми ұйымдармен, жергілікті әкімшіліктермен тығыз байланыста болуы тиіс. Бұл аграрлық университеттер мен ғылыми ұйымдарды ауыл шаруашылық кәсіпорындарының тапсырыстарын орындауға бейімделуге, ғылыми сектордан аграрлық секторға технология трансфертін жүзеге асыруға, аймақтар арасындағы және жоғары оқу орындары арасындағы байланысты ынталандыруға, аграрлық сектордың бәсекелік қабілеттілігін арттыруға ғылым секторын тартуға мүмкіндік береді. Осылайша, ғылым мен өндірістің өзара әрекетінің тиімділігін арттыру үшін технология трансферті арқылы аграрлық сектордың инновациялық қызметін ақпараттық-консультациялық қамтамасыз ету жүйесін жасау талап етіледі [3].

Әдебиеттер:

1. Бітікова Д. «Агробизнес-2020»: ауыл шаруашылығын дамытудың жаңа арнасы // Егемен Қазақстан. 15.02.2013.
2. Развитие системы регулирования рынка продовольствия в Казахстане // Экономический журнал Аль-пари. – 2007. - №2 (50).
3. Омарбакиев Л.А. Инновационные процессы в сельском хозяйстве Республики Казахстан: теория, методология, императивы развития. Автореф. дис. докт. экон. наук.-Алматы, 2010.

СОСТОЯНИЕ И РАЗВИТИЕ МИРОВОЙ ИННОВАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ

Мырзахмет Ж.К.

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева,
г. Астана, Республика Казахстан
E-mail: myrzakhmet_zhk@enu.kz

В XXI веке важнейшим, ключевым условием ускоренного прогресса социально-экономического развития страны является эффективная инновационная политика – деятельность, конечной целью которой является внедрение основанных на достижениях научно-технического прогресса (приоритетных фундаментальных и прикладных НИОКР, изобретательства). Новых, передовых, прорывных техники и технологий, форм организации труда и управления, пионерских и крупных изобретений.

В широком смысле инновация – это синоним успешного производства, внедрения и использования обеспечивающих стратегический выигрыш новшеств в экономической и социальной сферах. Технологический фактор является ключевым, но не единственным. Нередко инновации возникают из новых комбинаций знакомых элементов в обменах, сравнениях, взаимодействиях и соединениях [1].

Динамичное социально-экономическое развитие многих стран мира, их рывок в будущее стали окончательно основываться исключительно на инновациях, последствия которых приняли стратегически важный характер.

Инновационный вызов стоит сейчас перед каждой развивающейся страной, в том числе и Казахстаном. Сегодня вопрос стоит так: либо сокращение экономического, промышленно-производственного потенциала страны будет компенсировано на передовом научно-техническом, технологическом уровне, для чего потребуются резкое увеличение инновационной активности, либо страна будет отброшена назад не только по объему выпускаемой продукции, но и по технологическим возможностям, отстанет навсегда во всех видах своего развития от высокоразвитых стран.

За рубежом производство наукоемкой продукции обеспечивают всего 50 – 55 макротехнологий. Семь наиболее развитых стран, обладая 46 макротехнологиями, держат 80% этого рынка. США ежегодно получают от экспорта наукоемкой продукции около 700, Германия – 530, Япония – 400 млрд. долларов.

В мировой экономической науке считается доказанным, что вклад научных достижений в рост ВВП может превышать 50%. Объем мирового рынка наукоемкой продукции составлял в 2000 г. 2 трлн. 300 млрд. долларов США. Из этой суммы 39% - это продукция США, 30% - Японии, 16% - Германии [1].

Высоко развитым зарубежным странам с рыночной экономикой удалось отработать разнообразные эффективные административные и экономические механизмы инновационной политики, основанные на следующих принципах:

- динамичный, адекватный складывающейся ситуации отраслевой и предметно-тематический подход государства к определению того, что считать инновациями, какие виды достижений научно-технического, технологического прогресса должны рассматриваться в качестве ключевых на данный период;